

Research Paper

The Key to Solving the Corruption Problem: Gender, Government, Religion, and Their Impact on Each Other

Karim Azarbayjani^{*1} , Naime Hamidi² , Morteza Sameti³

¹ Professor, Department of Economics, Faculty of Administrative Sciences and Economics, University of Isfahan, Iran. k_azarbayjani@ase.ui.ac.ir

² Ph.D. Student of Economics, Islamic Azad University Isfahan (Khorasgan) Branch, Isfahan, Iran. nhamidi66@yahoo.com

³ Professor, Department of Economics, Faculty of Administrative Sciences and Economics, University of Isfahan, Iran. msameti@gmail.com

[10.22080/iejm.2023.20367.1819](https://doi.org/10.22080/iejm.2023.20367.1819)**Received:**

November 27, 2020

Accepted:

March 3, 2022

Available online:

March 11, 2023

Keywords:

Corruption, Money Laundering, Gender, religion, Government

JEL classification:

H11 ,H12 J08 J16 J18 .O11

Abstract

Controlling corruption for more than two thousand years old has always challenged economies. The present paper, with the goal of explaining the gender behavior of human beings in the form of government institutions, attempted to answer the question of whether reducing the inequality between genders decreases financial corruption or if financial corruption is an obstacle to achieving gender equality. This study also aimed to find whether the realization and spread of corruption are more dependent on gender or institutional (government and religion) factors. This paper used statistical data from 89 countries including Iran from 2008 to 2017. The dynamic panel data approach system generalized method of moments (GMM-SYSTEM) was utilized for answering the above questions. In this regard, the Gender Inequality Index (GII), the Corruption Perceptions Index (CPI), and the Money Laundering Index (AML) were used as alternatives to the Corruption Perceptions Index. Also, to evaluate the sensitivity of government institution performances, two groups of good governance tools and freezer foundation indicators were used. The results of estimation systems showed that corruption decreased following the increase of women's participation in the public sector and corruption reduced women's participation in the public sector. Also, the result of systematic estimates seeking the key to solving the corruption riddle indicated that regardless of any gender behavior, the institution of government as a missing link between gender and corruption has a significant impact on the effectiveness of these two indicators. Moreover, despite government institutions, religion doesn't affect the relationship between two indicators of corruption and gender inequality.

***Corresponding Author:** Karim Azarbayjani

Address: Department of Economics, Faculty of Administrative Sciences and Economics, University of Isfahan, Iran.

Email: k_azarbayjani@ase.ui.ac.ir

Tel: 09131160248

Extended Abstract

1. Introduction

In recent years, economists claimed that corruption is not just a deviation or a hurt; it is a systemic feature of many economies, which constitutes a significant impediment to economic growth and development. The current study tries to answer whether corruption is more dependent on gender or institutional factors. Today with the spread of corruption, the negative effects of which have overshadowed many economic aspects - social and political- and led to reduced efficiency. The international community considers corruption as an economic and social complication and many thinkers in economic, social, political, and psychological sciences are studying its causes and consequences. Studies have expanded to such an extent that in the study of (Dollar et al., 2001), women were considered the myth of transparency for reasons such as being lower risk averse than men and less meeting with corrupt activities because they enter the labor market later than men. In this regard, (Karimi et al., 2018) also claimed that with the increase of women participating in the public sector, corruption will decrease. Therefore, less gender inequality in the economy and politics led to less corruption. However, according to a Europol report in 2019, "Crime has no gender". Therefore, this study tried to examine this issue in a different atmosphere from gender behavior and the framework of institutions. Therefore, the present research investigated human gender behaviors in the framework of government performance and religion. Corruption as a social complication has many negative economic effects such as reduced investment, economic growth, etc. (Tanzi, 1998). Therefore, it is rejected by all religions because religion can influence human behavior and actions. Finally, a substantial body of recent research looks at differences in the behavior of men and women in diverse economic transactions. We contribute to this literature by investigating gender differences. So, this article tries to study the gender behaviors of humans. This study shows that

Islam and Christianity have no significant effect on the relationship between corruption and the gender inequality index, but government performance influences this relationship. Also, the robustness test strongly confirmed the results of the study.

2. Research Methodology

In the present article, data were drawn from a wide range of sources. There were two major measures of corruption: the Corruption Perceptions Index (CPI), which is the inverse of transparency, and the Anti-Money Laundering/Counter-Financing of Terrorism (AML). The CPI was obtained from Transparency International (TI) and ranges from 0 to 10, where low values indicate high transparency and low corruption. The Gender Inequality Index (GII) was used as the gender index. This study used statistical data from 89 countries, which were observed over 10 years (from 2008 to 2017). The System Generalized Method of Moments (GMM-SYS) for Panel Data was used to examine the relationship between corruption and gender inequality and find out whether the government performance and religions (Islam and Christianity) can be the link to the relationship between corruption and gender inequality. For investigating the effect of countries (cross-sections), two groups of Muslim and Christian countries were used. However, in order to investigate the government performance effect on the relationship between corruption and gender inequality and examine the robustness test, the results of the study used two groups of instrument variables, the first group was the worldwide governance indicators (WGI) and the second group was Fraser institute indicators.

3. Research Findings

To answer the question of whether corruption is more dependent on gender or institutional factors, the results of the System Generalized Method of Moments showed strong evidence that women's participation decreased corruption and corruption decreased women's participation in government; both effects were substantively significant. However, the estimation results of the systems studied in the

present research confirmed that the relationship between the corruption index and gender inequality is significantly affected by the way the government works. While religions have no effect on the index of corruption, gender inequality and corruption affect each other. Therefore, it can be said that government performance is a missing loop in the relationship between corruption and gender and its effects are statistically significant.

4. Conclusion

Corruption is a historical, important, and effective phenomenon. There exists a wide range of research about corruption factors. Evidence in the social science literature showed that women may be more honest or more risk averse, have higher standards of ethical behavior, and be more concerned with the common good than men are. This would imply that women are more willing to sacrifice private profit for the public good and this would be especially important for political and public life. This research aimed to answer whether greater participation of women in the public sector causes decreased corruption or greater corruption in government causes lower participation of women in government. So, the major goal of this study was to explain whether humans' gender behavior is related to corruption in the formwork of government and religion. To do so, the authors carried out the study through the dynamic panel data approach and used statistical data from 89 countries during 2008-2017 and two corruption Indicators, two groups of instrument variables, and two groups of countries. The selection of countries was

based on access to statistical information. All of the estimations in this paper showed that religion has no significant effect on corruption and gender inequality index i.e. Islam and Christianity have no significant effect on the relationship between corruption and gender inequality index. This study also investigated the impact of government performance on the relationship between the two indices. In all the examined systems, the Sargan test has been confirmed. In conclusion, the results of estimating systems indicated that government institution is a missing loop in the relationship between corruption and gender, and its effects are statistically significant

Funding

There is no funding support

Authors' Contribution

Authors contributed in order of name in the conceptualization and writing of the article. All of the authors approved the content of the manuscript and agreed on all aspects of the work

Conflict of Interest

The authors declared no conflict of interest.

Acknowledgments

The authors appreciate all the scientific consultants in this paper.

علمی

کلید حل معمای فسادمالی: جنسیت، نهاد دولت، ادیان و تأثیر آنها بر هم

 کریم آذربایجانی^{۱*} ID، نعیمه حمیدی^۲ ID، مرتضی سامتی^۳ ID

^۱ استاد گروه اقتصاد، دانشکده علوم اداری و اقتصادی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران. k_azarbayjani@ase.ui.ac.ir
^۲ دانشجوی دکتری علوم اقتصادی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اصفهان (خوراسگان)، اصفهان، ایران. nhamidi66@yahoo.com
^۳ استاد گروه اقتصاد، دانشکده علوم اداری و اقتصادی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران. msameti@gmail.com

[10.22080/iejm.2023.20367.1819](https://doi.org/10.22080/iejm.2023.20367.1819)

چکیده

مهار فساد مالی با قدمتی بیش از دو هزار سال همواره اقتصادها را با چالش مواجه ساخته است. در این راستا مقاله حاضر با هدف تبیین رفتار جنسیتی انسان‌ها در قالب نهاد دولت سعی شده است تا به این سوال پاسخ داده شود که آیا با کاهش نابرابری‌های جنسیتی، فساد مالی کاهش می‌یابد یا فساد مالی مانعی در جهت دستیابی به برابری‌های جنسیتی است؟ همچنین آیا تحقق و گسترش فساد مالی بیشتر در گرو عوامل جنسیتی است یا نهادی؟ در این راستا برای داده‌های آماری ۸۹ کشور منتخب جهان که شامل کشور ایران نیز می‌باشد با استفاده از رویکرد داده‌های تابلویی پویا و سیستمی (GMM System) طی دوره ۲۰۰۸-۲۰۱۷ به بررسی رابطه فساد مالی و نابرابری جنسیتی پرداخته شده است. در این راستا شاخص نابرابری جنسیتی (GII)، شاخص ادراک فساد مالی (CPI) و شاخص پولشویی (AML) به عنوان جایگزینی برای شاخص فساد مالی استفاده شده است. همچنین به منظور بررسی حساسیت عملکرد نهاد دولت دو گروه ابزارهای حکمرانی خوب و شاخص‌های بنیاد فریزر نیز مورد استفاده قرار گرفته است. نتایج حاصل از سیستم‌های برآوردی حاکی از آن است که در پی افزایش مشارکت زنان در بخش عمومی، فساد مالی کاهش می‌یابد و فساد مالی مشارکت زنان را در بخش عمومی کاهش می‌دهد. همچنین نتایج برآوردهای سیستمی در پی یافتن کلید حل معمای فساد مالی حاکی از آن است که فارغ از هرگونه رفتار جنسیتی، نهاد دولت به عنوان حلقه مفقوده رابطه جنسیت و فساد مالی، به‌طور معناداری در میزان اثرگذاری این دو شاخص بر هم مؤثر می‌باشد. همچنین برخلاف نهاد دولت، ادیان هیچ‌گونه تأثیری در ارتباط دو شاخص فساد مالی و نابرابری جنسیتی بر هم ندارند.

تاریخ دریافت:

۷ آذر ۱۳۹۹

تاریخ پذیرش:

۱۲ اسفند ۱۴۰۰

تاریخ انتشار:

۲۰ اسفند ۱۴۰۱

کلیدواژه‌ها:

فسادمالی، پولشویی، جنسیت، ادیان، دولت.

طبقه‌بندی:

J08، J16، J18، O11، D73، H11.

* نویسنده مسئول: کریم آذربایجانی

آدرس: استاد گروه اقتصاد، دانشکده علوم اداری و اقتصادی،

دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران

 ایمیل: k_azarbayjani@ase.ui.ac.ir

تلفن: ۰۹۱۳۱۱۶۰۲۴۸

۱ مقدمه

یک از ادیان مورد قبول نبوده و نظر به اینکه دین می‌تواند بر رفتار و اعمال انسان‌ها تاثیرگذار باشد. لذا مقاله حاضر سعی بر آن دارد تا رفتارهای جنسیتی انسان‌ها را در چارچوب ادیان نیز بررسی نماید. در این راستا با استفاده از اطلاعات ۸۹ کشور جهان طی سال‌های ۲۰۱۷-۲۰۰۸ و با استفاده از تکنیک سیستم گشتاورهای تعمیم‌یافته ضمن بررسی ارتباط بین فساد مالی و نابرابری جنسیتی، بررسی می‌نماید که آیا نهاد دولت و ادیان (اسلام و مسیحیت) می‌توانند حلقه اتصال ارتباط بین فساد مالی و جنسیت باشند؟ به این منظور از متغیرهای اصلی شاخص ادراک فساد مالی^۶ (CPI)، شاخص پولشویی^۷ (AML) و شاخص نابرابری جنسیتی^۸ (GII)، استفاده شده است. مقاله حاضر از لحاظ روش تحلیلی و اسنادی است و از لحاظ هدف کاربردی می‌باشد. اطلاعات و داده‌های مورد نیاز برای آزمون فرضیه‌ها به روش کتابخانه‌ای گردآوری شده است. روش تجزیه و تحلیل اطلاعات با استفاده از گشتاورهای تعمیم‌یافته سیستمی (GMM-SYSTEM) برای داده‌های پانلی^۹ می‌باشد. این مقاله از پنج بخش تشکیل می‌شود؛ پس از مقدمه، بخش دوم به مرور ادبیات تحقیق اختصاص دارد. در بخش سوم تصریح مدل انجام می‌شود و در بخش چهارم نتایج سیستم‌های برآوردی ارائه می‌شوند. بخش پایانی نیز به نتیجه‌گیری اختصاص دارد.

۲ ادبیات موضوع

پیرو نگرانی‌های اندیشمندان و سازمان‌های بین‌المللی در حوزه نابرابری‌های اجتماعی اعم از

مقاله حاضر در تلاش است تا به این سوال پاسخ دهد که: فساد مالی بیشتر در گرو عوامل جنسیتی^۱ است یا نهادی؟ چرا که امروزه با همه‌گیر شدن پدیده فساد مالی که اثرات سوء آن بر بسیاری از جنبه‌های اقتصادی، اجتماعی و سیاسی سایه افکنده و منجر به کاهش کارایی شده است. جامعه جهانی فساد مالی را به عنوان یک عارضه اقتصادی و اجتماعی تلقی نموده و اندیشمندان بسیاری در علوم اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و روانشناسی در راستای بررسی ریشه‌ها، پیامدها و عوامل تشدیدکننده آن در حال مطالعه می‌باشند. مطالعات تا به آنجا گسترده شد که در مطالعه دالر و همکاران^۲ (۲۰۰۱)، زنان به دلایلی از جمله درجه ریسک‌پذیری کمتر نسبت به مردان و آشنایی کمتر با حلقه‌های فساد به دلیل دیرتر وارد شدن به بازار کار نسبت به مردان، به عنوان اسطوره پاک و شفافیت اقتصادی معرفی شدند. در این راستا کریمی و همکاران^۳ (۱۳۹۷)، نیز به این نتیجه دست یافتند که با افزایش حضور زنان در بخش عمومی فساد مالی کاهش می‌یابد. بنابراین به طوری که هرچه بافت جنسیتی در اقتصاد و سیاست به نفع زنان باشد فساد مالی کمتر خواهد شد. اما نظر به گزارش یوروپول^۴ در سال ۲۰۱۹، "جرم جنسیت نمی‌شناسد". لذا لزوم بررسی این مسئله در فضایی فارق از رفتار جنسیتی بلکه در چارچوب نهادها می‌تواند مفید باشد. مقاله حاضر به بررسی رفتار جنسیتی انسان‌ها در قالب نهاد دولت می‌پردازد چرا که فساد مالی به عنوان یک عارضه اجتماعی که آثار منفی اقتصادی را به همراه دارد از جمله کاهش سرمایه‌گذاری، رشد اقتصادی و ... (تنزی^۵، ۱۹۹۸). در هیچ

4. Europol
5. Tanzi
6. Corruption Perception Index
7. Anti-Money Laundering/Counter-Financing of Terrorism
8. Gender Inequality Index
9. System Generalized Method of Moments (GMM-SYS) for Panel Data

۱. جنسیت شامل نقش‌های اجتماعی و رفتارهایی است که فرهنگ و جامعه برای جنس‌ها (مرد و زن) قائل می‌شود. این نقش‌ها دامنه انتظارات رفتاری از جنس‌های (مرد و زن) را مشخص می‌کند.
2. Dollar et al.
3. Karimi petanlar et al.

های درستی و صداقت کسب نموده‌اند» (دالر و همکاران، ۲، ۲۰۰۱). پیرو آن مطالعات بسیاری انجام شده‌است که همگی نقش زنان را در کاهش فساد مالی تأیید نمودند (صمیمی و حسین‌مردی، ۳، ۲۰۱۱؛ ایساری و چریلو، ۴، ۲۰۱۳؛ برین و همکاران، ۵، ۲۰۱۶؛ کریمی و همکاران، ۱۳۹۷).

دلایل متعددی در این راستا بیان شده است، برخی از محققین بر این عقیده‌اند که ریسک‌پذیری زنان کمتر از مردان می‌باشد و از آنجا که فعالیت‌های مالی فاسد، همیشه با خطر برملا شدن و مجازات شدن همراه است، لذا زنان به دلیل ریسک‌پذیری کمتر نسبت به مردان، کمتر به فساد مالی ترغیب می‌شوند (ایکل و فوربورن، ۶، ۲۰۱۵). دلیل دیگری که مطرح می‌شود این است که زنان نسبت به مردان دیرتر وارد بازار کار و سیاست شده‌اند و این تأخیر در حضور، علتی است بر اینکه چرا آنان هنوز با شبکه‌های فساد مالی و نحوه انجام آن آشنایی ندارند و در نتیجه کمتر وارد گروه‌های فساد مالی و اداری شده‌اند. که البته ممکن است با گذر زمان و آشنایی زنان با شبکه‌های فساد مالی، آنان نیز در ارتکاب جرم مانند مردان عمل نمایند. برخی دیگر بر این باورند که مشارکت بیشتر زنان در عرصه‌های سیاسی توسط نظام مردمی و در سایه دمکراسی صورت می‌پذیرد که خود باعث افزایش برابری جنسیتی و بهبود خدمات دولتی می‌گردد که نتیجه آن کاهش فساد مالی و مصادیق آن است. به عبارتی افزایش کارایی حاکمیت است که فساد مالی را کاهش می‌دهد (ریواس، ۷، ۲۰۰۸).

فورکس پوچینو و لاو^۸ (۲۰۲۱)، بر اساس رویکرد تعادل عمومی پویا که در آن توسعه اقتصادی بر پایه انباشت سرمایه است اذعان دارند که فساد مالی فرصت اختلاس از منابع عمومی است که کارمندان دولتی در اجرای سیاست‌های عمومی دارند. که

نابرابری درآمدی و قومی قبيله‌ای؛ نوع دیگری از نابرابری که حاصل از تمایزات جنسیتی می‌باشد نیز مطرح گردید. تعابیر نابرابری جنسیتی، شکاف جنسیتی، بی‌عدالتی و تبعیض جنسیتی به یک مفهوم اشاره داشته و نظریه‌های اخیر بیانگر آن است که، اگر منابع عمده اجتماعی و اقتصادی در اختیار یک گروه و یا یک جنسیت باشد، سیستمی از قشربندی و سلسله مراتب جنسیتی به وجود می‌آید. لذا استفاده از امتیازات و مزایای این سیستم، احتمال افزایش موقعیت برتر و کنترل بیشتر بر منابع و فرصت‌ها را برای همان جنسیت فراهم آورده و در نهایت منجر به برتری آن جنسیت در جامعه می‌شود (آزاده، ۱۳۸۴). نظر به اینکه سازمان ملل، برابری جنسیتی را از جمله حقوق بشر دانسته و این مسئله تا آنجا مورد توجه قرار گرفته که یکی از اهداف توسعه هزاره، که پیش‌شرط تحقق سایر اهداف است، کاهش نابرابری جنسیتی می‌باشد. در مقاله حاضر این موضوع مطرح است که آیا این نگاه به مسئله که کاهش نابرابری جنسیتی در کاهش فساد مالی می‌تواند اثرگذار باشد کافیت؟ یا باید ریشه را در جایی دیگر جست. در این راستا با تحقیقاتی از جمله مطالعات تنزی^۱ (۱۹۹۸)، در رابطه با ریشه‌ها و تبعات بروز فساد مالی، مطالعات تا آنجا ادامه یافت که تفاوت جنسیتی و تأثیر آن بر فساد مالی مورد توجه قرار گرفت. اقتصاددانان تفاوت رفتار زن و مرد در مقابل فساد مالی را مورد بحث قرار دادند و آنچه توجه بسیاری را برانگیخت، نتایج برخی تحقیقات مبنی بر این بود که در شرایط مختلف (کوتاه‌مدت و بلندمدت) و در سطوح متفاوت (نماینده مجلس، مدیریت بنگاه و حتی سهم نیروی کار معمولی) حضور پررنگ زنان در جامعه سطح فساد مالی را به شکل معنی‌داری کاهش می‌دهد. به عبارتی «مردان بیش از زنان به منفعت شخصی خود اهمیت می‌دهند و زنان رتبه‌های بالاتری در آزمون-

5. Breen et al.
6. Eckel & Fullbrunn
7. Rivas
8. Forgues & Lauw

1. Tanzi
2. Dollar et al.
3. Samimi & Hosseinmardi
4. Esarey & Chirillo

اخاذی، رشوه استخدام، نفوذ نامشخص، آشنابازی، فامیل بازی، پارتی بازی، تجارت شخصی، حق التسریع، اختلاس، سوءاستفاده از اموال عمومی می‌داند (کریمی پتانلار و همکاران، ۱۳۹۰). لذا پولشویی یکی از انواع فساد مالی بوده که ثبات بخش مالی کشورها را تهدید می‌نماید (هایبل و گومز، ۲۰۱۶). به عبارتی پولشویی با نابودی نهادهای مالی و گسترش سایر انواع فساد مالی، موجب کاهش بهره‌وری در بخش واقعی اقتصاد می‌شود. پولشویی با کاهش جریان سرمایه و تجارت بین‌الملل، توسعه اقتصادی را با معضل مواجه می‌سازد (این و همکاران، ۲۰۱۲). لذا کارآیی یک نظام ضدپولشویی به میزان زیادی بستگی به کوشش دولت و نهادهای مالی در مبارزه با پولشویی دارد. نظر به اینکه در کشورها، فساد مالی و مصادیق آن از طریق تغییر در ترکیب مخارج دولت و درآمدهای دولت عاملی مخرب بر کارایی دولت، برهم‌زننده تعادل بودجه و کاهش بهره‌وری مخارج دولت می‌باشند (دلوالاد، ۲۰۰۶؛ کریمی پتانلار و همکاران، ۱۳۹۰). لذا لزوم توجه به نقش نهاد دولت و بررسی رفتار کارگزاران دولتی، به عنوان هسته اولیه مطالعات ضد فساد مالی ضرورت می‌یابد. بنابراین به دور از مسئله رفتار جنسیتی، کاهش فساد مالی در پی استفاده بیشتر از یک جنسیت خاص، این احتمال وجود خواهد داشت که نهادها و چارچوب عاملی تعیین‌کننده باشند نه لزوماً جنسیت. به طوریکه میلتون فریدمن (۱۹۷۵)، بیان می‌دارد "من باور ندارم که راه‌حل مشکلات ما این باشد که صرفاً افراد درستی را انتخاب کنیم. نکته مهم، ایجاد فضایی است که در آن منفعت افراد نادرست در انجام کار درست باشد. در غیر این صورت حتی افراد درست هم کار خوب را انجام نخواهند داد، یا اگر هم سعی کنند انجام دهند، سریعاً از دولت کنار گذاشته می‌شوند". لذا می‌توان نتیجه گرفت نهادهایی ناکارآمد با چارچوب‌های ضعیف افراد را مجبور به انجام سلسله فعالیت‌هایی

در صورت افشای ارتکاب به فساد مالی و اخراج آن‌ها از دولت، آن‌ها وارد بخش خصوصی خواهند شد. لذا نتایج تحقیق آن‌ها مبنی بر آن است که: وقتی تبعیض جنسیتی در دولت کمتر از بخش خصوصی باشد، امکان فساد مالی زنان به عنوان کارمندان دولت کمتر از مردان است. لذا سیاست افزایش حضور زنان به عنوان کارمند دولتی امکان ارتکاب به فساد مالی را کاهش می‌دهد و منجر به تقویت توسعه اقتصادی می‌شود. در پی تحقیقات صورت گرفته، دولت‌ها و مؤسسات بین‌المللی جهان تمهیداتی را در جهت افزایش مشارکت زنان در سیاست و تجارت اندیشیده و عملی نمودند از جمله هدف سوم از مجموعه اهداف توسعه هزاره^۱ مبنی بر "ارتقاء برابری جنسیتی و توانمندسازی زنان" یکی از این اقدامات می‌باشد. با این حال طی بررسی‌های انجام شده، رابطه علی بین این عوامل هنوز معلوم نیست. در این راستا ایساری و بایر (۲۰۱۹)، در حوزه علوم سیاسی دریافتند که نمایندگی زنان به طور قابل توجه و معنی‌داری فساد مالی را کاهش داده و فساد مالی نیز موجب کاهش معنی‌دار مشارکت زنان در دولت می‌شود.

از بعد دیگر، در چند دهه اخیر اقتصاد جهانی با پدیده پولشویی و آثار مخرب آن بر اقتصاد کشورها مواجه بوده است، به طوری که با جهانی شدن اقتصاد، آزادسازی جریان‌های سرمایه بین کشورها، توسعه بانکداری بین‌المللی، ابداع و به‌کارگیری ابزارهای جدید نقل و انتقال الکترونیکی وجوه در سطح بین‌المللی، پولشویی نیز تا حدودی تسهیل شده است و پولشویان اغلب شبکه‌های خود را به کشورهای منتقل می‌کنند که سیستم‌های مالی ضعیف دارند یا کشورهایی که اقدام مؤثری علیه پولشویان انجام نمی‌دهند (کشتکار، ۱۳۸۹). سازمان برنامه توسعه ملل متحد در سال ۲۰۰۸، شایع‌ترین گونه‌های فساد مالی را رشوه، تقلب، پولشویی،

4. Ene et al.
5. Delavallade
6. Friedman

1. Millennium Development Goals
2. Esarey & Bayer
3. Hayble & Gomes

رسیده‌اند که با افزایش حضور زنان در عرصه‌های اقتصادی و سیاسی، فساد مالی کاهش می‌یابد. اما شکاف تحقیقاتی موجود به روی دیگر سکه نیز اشاره دارد که آیا افزایش فساد مالی می‌تواند عاملی در کاهش حضور زنان در عرصه‌های اقتصادی و سیاسی باشد؟ یا خیر. همچنین آیا این اثرگذاری صرفاً به دلیل رفتار جنسیتی است از جمله اینکه زنان نسبت به مردان ریسک‌گریزتر می‌باشند و ... یا حاکمیت و نحوه عملکرد دولت و به‌طور کلی همان حلقه گمشده این اثرگذاری است؟ که از بین مطالعات فوق تنها ایساری و بایر (۲۰۱۹)، جنبه سیاسی آن را مورد بررسی قرار دادند که از نظر رویکرد اقتصادی، متغیرها و نوع روش مورد استفاده با مطالعه حاضر متفاوت می‌باشد.

لذا نتایج مطالعه حاضر به جهت رویکرد و استفاده از متغیرهای نابرابری جنسیت، فساد مالی و شاخص پولشویی، می‌تواند دستاوردی جدید در ادبیات فساد مالی باشد. مطالعات داخلی و خارجی صورت گرفته در زمینه فساد مالی و جنسیت، با رویکرد اثبات نقش سیاسی و اقتصادی زنان در کاهش فساد مالی بوده است، در حالی که مقاله حاضر با تمرکز بر نقش نهاد دولت و دین به بررسی هر دو روی سکه می‌پردازد به عبارتی مقاله حاضر با هدف بررسی رویکرد متعارف یعنی نقش سیاسی و اقتصادی زنان در کاهش فساد مالی و همچنین بررسی نقش فساد مالی در کاهش بسترهای فعالیت زنان در جامعه اعم از سیاست و اقتصاد، می‌باشد.

۳ تصریح مدل

در پژوهش حاضر از شاخص‌های ادراک فساد مالی، پولشویی و شاخص نابرابری جنسیتی استفاده شده است. شاخص ادراک فساد مالی (CPI) به‌منظور

می‌کنند که در کل برای ساختار اقتصادی کشور پرهزینه خواهد بود. شاید بهتر باشد علت اینکه فساد مالی و پولشویی در یک اقتصاد گسترده بوده و در اقتصادی دیگر کم‌رنگ‌تر می‌باشد را در نهادها و کم و کیف آن جستجو نمود. در این راستا با بررسی اثرات متقابل فساد مالی، پولشویی و نابرابری جنسیتی و علل و عوامل آن می‌توان یک استراتژی صحیح و کارا برای مهار فساد مالی پیشنهاد نمود. همچنین در بعد دیگر مقاله حاضر به بررسی تأثیر ادیان در رابطه دو سویه فساد مالی و جنسیت می‌پردازد. اگرچه از سال‌ها قبل این مسئله مورد توجه محققان بوده است به‌طوری که در این راستا دو گروه مطالعات متضاد وجود دارند، لاپورتا و همکاران (۱۹۹۹) و تریسمن (۲۰۰۰)، در مطالعات نظری خود دریافتند که فساد مالی در کشورهای مسلمان و کاتولیک به دلیل اثرات مخرب آن بر دموکراسی و برابری، بیشتر شایع می‌باشد. در حالی که سامانتا (۲۰۱۱)، نورث و همکاران (۲۰۱۳)، در مطالعات خود نتایج قبلی را رد نمودند. این دو گروه از مطالعات علی‌رغم اینکه دین را به عنوان یک عامل فرهنگی در نظر گرفتند از متغیرهای کنترلی متفاوتی در این راستا بهره جستند. نظر به اینکه نوع متغیر کنترلی ارتباط مستقیم با نتیجه مطالعات دارد؛ لذا شادابی (۲۰۱۳)، در مطالعه خود با بررسی ۱۷۴ کشور در سال ۲۰۱۰ و با در نظر گرفتن تمام متغیرهای کنترلی اقتصادی و غیر اقتصادی نشان داد که اسلام و مسیحیت تأثیر بسزایی بر فساد مالی ندارند. بنابراین با در نظر گرفتن مطالعات پیشین در این زمینه مطالعه حاضر سعی بر آن دارد تا ارتباط بین فساد مالی و جنسیت را با در نظر گرفتن نقش نهادی دولت و در چارچوب ادیان مورد بررسی قرار دهد.

نظر به مطالعات صورت گرفته می‌توان اذعان داشت که مطالعات مذکور متفقاً به این نتیجه

4. North et al.
5. Shadabi

1. La Porta et al.
2. Treisman
3. Samanta

بالا در پولشویی) می‌باشد. به منظور بررسی‌های جنسیتی، از شاخص ترکیبی نابرابری جنسیتی (GII) که در سه بعد بهداشت، توانمندسازی و فعالیت‌های اقتصادی تهیه و تدوین شده‌است، استفاده می‌شود. این شاخص‌ها هر ساله برای تمام کشورهای جهان محاسبه و منتشر می‌شوند و اطلاعات آماری آن از طریق پایگاه سازمان توسعه ملل متحد طی گزارش‌های توسعه انسانی^۲ (HDI)، قابل استناد می‌باشد. از نظر عددی این شاخص بین صفر و یک بوده و هرچه به یک نزدیکتر شوند بیانگر نابرابری جنسیتی بیشتر می‌باشد. جدول (۱) بیانگر ویژگی‌های آماری متغیرهای سیستمی مورد استفاده در مقاله حاضر می‌باشد که ملاحظه می‌گردد واریانس مقطعی بین کشوری بیشتر از واریانس سری زمانی می‌باشد، به عبارتی شناسایی ضرایب از محل تفاوت‌های بین کشوری است.

ارزیابی میزان شفافیت اقتصادی استفاده شده است. شاخص ادراک فساد مالی متعلق به بازه صفر تا ۱۰ بوده و شاخصی است ذهنی که هر ساله توسط سازمان بین‌المللی شفافیت^۱ (TI) محاسبه و منتشر می‌شود. در این شاخص مقدار عددی بزرگ‌تر بیانگر فساد مالی کمتر و شفافیت اقتصادی بیشتر است. به منظور بررسی حساسیت نتایج به انتخاب شاخص، از شاخص پولشویی AML استفاده شده است. این شاخص هر ساله توسط مؤسسه ضد پولشویی «بازل» سوئیس با استفاده از ۱۴ شاخص مبتنی بر استانداردهای AML/CTF، مقررات مالی، شفافیت عمومی، شاخص‌های اندازه‌گیری فساد مالی و حکومت قانون بر اساس ریسک موجود در پولشویی و تأمین مالی تروریسم در هر کشور به رتبه‌بندی کشورهای دنیا می‌پردازد. امتیاز هر کشور از صفر (ریسک پایین در پولشویی) تا ده (ریسک

جدول ۱ ویژگی‌های آماری متغیرهای سیستمی

مشاهدات	ماکزیمم	مینیمم	انحراف معیار		میانگین	متغیر
۸۹۰	۹/۵	۱/۸	۲/۰۵	Overall		ادراک فساد مالی (CPI)
۸۹	۹/۱۵	۲/۰۶	۲/۰۳	Between	۴/۷۰	
۱۰	۵/۵۷	۳/۴۷	۰/۳۲	Within		
۸۹۰	۸/۹۹	۰/۹۸	۱/۳	Overall		شاخص پولشویی (AML)
۸۹	۸/۵۷	۳/۰۰۲	۱/۲۴	Between	۵/۷۴	
۱۰	۸/۰۳	۳/۷۲	۰/۴۰	Within		
۸۹۰	۰/۶۸	۰/۰۴	۰/۱۸	Overall		نابرابری جنسیتی (GII)
۸۹	۰/۶۸	۰/۰۴	۰/۱۸	Between	۰/۳۳	
۱۰	۰/۴۷	۰/۰۰۲-	۰/۰۲	Within		

منبع: محاسبات تحقیق با استفاده از نرم افزار stata

صرفاً به منظور تقویت مدل و کاهش حساسیت نتایج به متغیرها به دو دسته تقسیم شده است. ابزارهای حکمرانی خوب^۳ با موضوع کیفیت حکمرانی است که با اتکا به شش شاخص، حق اظهار نظر و

به جهت اینکه هدف از مقاله حاضر بررسی رابطه جنسیت و فساد مالی می‌باشد، تنوع شاخص فساد مالی صرفاً به جهت تقویت مدل و اطمینان از نتایج بدست آمده می‌باشد. ابزارهای مورد استفاده نیز

3. Governance Data

1. Transparency International
2. United Nations Development Program, Human Development Resource

اطلاعات آماری این ابزارها به ترتیب از پایگاه-های گزارش توسعه انسانی سازمان توسعه ملل متحد^{۱۶} (HDI)، اتحادیه جهانی مخابرات^{۱۷} (ITU) و بانک جهانی^{۱۸} (WB) استخراج شده است.

با توجه به ادبیات موضوع در راستای بررسی اهداف پژوهش حاضر، تقویت مدل و کاهش حساسیت نتایج به انتخاب شاخص فساد مالی، دو شاخص ادراک فساد مالی و شاخص پولشویی و دو دسته متغیرهای ابزاری در نظر گرفته شده است. لذا سیستم‌های ذیل با توجه به شاخص‌ها و ابزارهای مورد بررسی به دو گروه دوتایی تقسیم شده‌اند:

سیستم‌های مربوط به شاخص ادراک فساد مالی (۱)، سیستم‌های مربوط به شاخص پولشویی (۲)، یکبار با گروه ابزاری حکمرانی خوب (Governance) و یکبار با گروه ابزاری بنیاد فریزر (Fraser) برآورد می‌شوند.

پاسخ‌گویی^۱ (VA)، ثبات سیاسی^۲ (PS)، کارایی دولت^۳ (GE)، کیفیت قوانین و مقررات^۴ (RQ)، حاکمیت قانون^۵ (RL) و کنترل فساد^۶ (CCI) به عنوان نماینده‌ای از عملکرد دولت در نظر گرفته شده است و هر ساله توسط بانک جهانی برای اکثر کشورهای جهان محاسبه شده‌اند. ابزارهای بعدی شاخص‌های بنیاد فریزر^۷ شامل اندازه دولت^۸ (SOG)، ساختار قانونی و امنیت حقوق مالکیت^۹ (LSRP)، دسترسی به پول سالم^{۱۰} (SM)، آزادی تجارت خارجی^{۱۱} (EFW) و مقررات^{۱۲} (REG) می‌باشند. این دو گروه از ابزارها، ابزارهای شناسای عملکرد نهاد دولت می‌باشند و در نهایت متغیرهای توسعه انسانی^{۱۳} (HDI)، توسعه فناوری اطلاعات^{۱۴} (IDI) و رشد اقتصادی^{۱۵} (تولید ناخالص داخلی سرانه) به عنوان شاخص‌هایی که بر بهبود هر یک از دو جنبه مقاله حاضر یعنی جنسیت و شفافیت اقتصادی مؤثر می‌باشند، در نظر گرفته شده‌است.

$$\begin{cases} \text{Corruption Index} = (\text{lag Corruption Index, Gender Inequality Index}) \\ \text{Gender Inequality Index} = (\text{lag Gender Inequality Index, Corruption Index}) \end{cases} \quad (1)$$

$$\begin{cases} \text{Money Laundering Index} = (\text{lag Money Laundering Index, Gender Inequality Index}) \\ \text{Gender Inequality Index} = (\text{lag Gender Inequality Index, Money Laundering Index}) \end{cases} \quad (2)$$

$$IV(\text{Governance}) = RQ, RL, VA, GE, PS, CCI, IDI, GDP, HDI$$

$$IV(\text{Fraser}) = LSRP, REG, SM, EFW, SOG, IDI, GDP, HDI$$

10. Sound Money
11. Freedom to Trade Internationally
12. Regulation
13. Human Development index
14. ICT Development Index
15. Economic Growth
16. Human Development Report
17. International Telecommunication Union
18. World Bank

1. Voice and Accountability
2. Political Stability and Absence of Violence/Terrorism
3. Government Effectiveness
4. Regulatory Quality
5. Rule of Law
6. Control of Corruption
7. Fraser Institute
8. Size of Government
9. Legal System and Property Rights

جنسیتی و شاخص ادراک فساد مالی^۲ رابطه‌ای منفی و معنی‌دار دارند. به این معنی که با هر واحد افزایش در شاخص نابرابری جنسیتی، شاخص ادراک فساد مالی ۰٫۴۱ کاهش می‌یابد. به عبارتی با افزایش نابرابری جنسیتی، شفافیت اقتصادی کاهش می‌یابد. همچنین با یک واحد افزایش در شاخص فساد مالی (افزایش شفافیت اقتصادی)، شاخص نابرابری جنسیتی ۰٫۰۰۱ کاهش می‌یابد.

با طبقه‌بندی کشورها از لحاظ ادیان از جمله کشورهای مسلمان، کشورهای مسیحی و سایر کشورها (غیر از اسلام و مسیحیت) نیز نتایج مشابهی ملاحظه شده است. لذا می‌توان اذعان داشت در بررسی ارتباط شفافیت اقتصادی و نابرابری جنسیتی، ادیان عاملی اثر گذار نمی‌باشد.

از طرفی نتایج جدول شماره (۳) سیستم گروه *IV(Fraser)* که با حضور ابزارهای نهادی بنیاد فریزر برآورد شده است، مشابه نتایج سیستم گروه *IV(Governance)* می‌باشد. به طوری که با یک واحد افزایش در شاخص ادراک فساد مالی (افزایش شفافیت اقتصادی)، شاخص نابرابری جنسیتی ۰٫۰۰۱ کاهش یافته و در مقابل، با یک واحد افزایش در شاخص نابرابری جنسیتی، شاخص ادراک فساد مالی ۰٫۴۷ کاهش می‌یابد. به عبارتی افزایش شفافیت اقتصادی در پی کاهش نابرابری جنسیتی نتیجه شده است که با بررسی ادیان نیز نتایج فوق تائید شده است. لذا می‌توان نتیجه گرفت، همان‌طور که انتظار می‌رفت شاخص‌های ادراک فساد مالی و نابرابری جنسیتی در حضور شاخص‌های نهادی معرف عملکرد دولت، دارای رابطه‌ای منفی و علیتی بوده و نتایج به انتخاب ابزارهای نهادی و ادیان حساس نمی‌باشد.

در مقاله حاضر انتظار می‌رود با افزایش شفافیت (کاهش شاخص ادراک فساد مالی) و کاهش ریسک پولشویی، شاخص نابرابری جنسیتی کاهش یابد، همچنین با کاهش نابرابری جنسیتی، انتظار می‌رود شفافیت اقتصادی افزایش و ریسک پولشویی کاهش یابد.

۴ برآورد مدل

نظر به اینکه مقاله حاضر برآورد سیستمی بر پایه روش داده‌های تابلویی پویا می‌باشد. قبل از برآورد سیستم‌ها، به منظور اطمینان از نبود رگرسیون کاذب آزمون هم‌انباشتگی^۱ انجام شده است. نتایج آزمون کائو و سطح احتمال بدست آمده مبنی بر رد فرضیه صفر (نبود رابطه بلندمدت بین متغیرها) بوده و فرضیه مقابل مبنی بر وجود رابطه بلندمدت تأیید شده است. لذا مشکل رگرسیون کاذب وجود نداشته است. همچنین به منظور بررسی اثر کشورها (مقاطع)، دو گروه کشورهای مسلمان، مسیحی نیز مورد بررسی قرار گرفتند. در جدول‌های شماره (۲)، (۳)، (۴) و (۵) نتایج برآورد سیستم‌هایی ارائه شده است که به‌طور همزمان با حضور نهاد دولت یکبار بدون در نظر گرفتن ادیان و یکبار هم با در نظر گرفتن ادیان، به بررسی رابطه شاخص ادراک فساد مالی و شاخص پولشویی با نابرابری جنسیتی می‌پردازد. نتایج سیستم‌های (۱) که به برآورد ارتباط بین متغیرهای ادراک فساد مالی و نابرابری جنسیتی پرداختند در جدول شماره (۲)، ارائه شده است. نتایج سیستم گروه *IV(Governance)* که در حضور ابزارهای نهادی حکمرانی خوب برآورد شده است حاکی از آن است که شاخص نابرابری

1. Cointegration Test

۲. شاخص ادراک فساد مالی عددی بین ۱ تا ۱۰ می‌باشد که هرچه به سمت ۱۰ نزدیکتر شود بیانگر شفافیت اقتصادی بیشتر می‌باشد.

جدول ۲ ارتباط شاخص ادراک فسادمالي و نابرابري جنسیتی در حضور ابزارهای حکمرانی خوب

متغیر وابسته شاخص ادراک فسادمالي				متغیر مستقل
کشورهای مسیحي	کشورهای اسلامي	کشورهای جهان	سایر کشورها	
۰.۹۳ (۰.۰۰)	۰.۹۰ (۰.۰۰)	۰.۹۳ (۰.۰۰)	۰.۹۵ (۰.۰۰)	CPI (-2)
-۰.۲۹ (۰.۰۹)	-۰.۲۴ (۰.۰۱)	-۰.۴۱ (۰.۰۰)	-۰.۵۵ (۰.۰۰)	GII
۰.۴۰ (۰.۰۰)	۰.۵۵ (۰.۰۰)	۰.۵۱ (۰.۰۰)	۰.۵۷ (۰.۰۰)	عدد ثابت
۱.۳۵	۱.۲۳	۱.۱۹۷	۱.۱۴	D.W
متغیر وابسته، شاخص نابرابري جنسیتی				
	۰.۹۸ (۰.۰۰)	۰.۹۹ (۰.۰۰)		GII (-1)
۰.۹۷ (۰.۰۰)			۰.۹۹ (۰.۰۰)	GII (-2)
-۰.۰۰۲ (۰.۰۰)	-۰.۰۰۲ (۰.۰۴)	-۰.۰۰۱ (۰.۰۰)	-۰.۰۰۰۵ (۰.۰۱)	CPI
۰.۰۱ (۰.۰۰)	۰.۰۱ (۰.۰۱)	۰.۰۰۲ (۰.۱۶)	-۰.۰۱ (۰.۰۰)	عدد ثابت
۰.۹۹	۱.۳۷	۱.۶۱۵	۱.۲۵	D.W
۰.۵۰	۰.۴۳	۰.۲۸	۰.۴۰	J- statistic

منبع: محاسبات تحقیق

* مقادیر داخل پرانتز بیانگر سطح احتمال (prob) * حروف اختصاری معرف متغیرهای سیستمی می-باشند. * باشند: شاخص ادراک فسادمالي (CPI)، شاخص نابرابري جنسیتی (GII)

جدول ۳ ارتباط شاخص ادراک فسادمالی و نابرابری جنسیتی در حضور ابزارهای بنیاد فریزر

متغیر وابسته شاخص ادراک فسادمالی				متغیر مستقل
سایر کشورها	کشورهای مسیحی	کشورهای اسلامی	کشورهای جهان	
۰,۹۴ (۰,۰۰)	۰,۹۶ (۰,۰۰)	۰,۹۵ (۰,۰۰)	۰,۹۲ (۰,۰۰)	CPI (-2)
-۰,۲۹ (۰,۱۴)	-۰,۲۶ (۰,۰۹)	-۰,۳۳ (۰,۱۵)	-۰,۴۷ (۰,۰۰)	GII
-۰,۴۱ (۰,۰۰)	۰,۳۵ (۰,۰۰)	۰,۲۸ (۰,۰۳)	۰,۵۸ (۰,۰۰)	عدد ثابت
۱,۳۵	۱,۱۶	۱,۲۶	۱,۱۸	D.W
متغیر وابسته، شاخص نابرابری جنسیتی				
		۰,۹۸ (۰,۰۰)		GII (-1)
۰,۹۷ (۰,۰۰)	۰,۹۹ (۰,۰۰)		۰,۹۸ (۰,۰۰)	GII (-2)
-۰,۰۰۲ (۰,۰۰)	-۰,۰۷ (۰,۰۵)	-۰,۰۰۱ (۰,۰۸)	-۰,۰۰۱ (۰,۰۱)	CPI
۰,۰۱ (۰,۰۰)	-۰,۰۱ (۰,۰۱)	۰,۰۱ (۰,۰۷)	۰,۱۷ (۰,۰۸)	عدد ثابت
۰,۹۹	۱,۲۴	۱,۳۸	۱,۰۹	D.W
۰,۵۶	۰,۳۷	۰,۳۴	۰,۲۵	J- statistic

منبع: محاسبات تحقیق

احتمال ۹۹٪، با یک واحد افزایش در شاخص نابرابری جنسیتی، شاخص پولشویی ۰,۷۶ افزایش یافته است. از طرفی با یک واحد افزایش در شاخص پولشویی، با احتمال ۹۹٪، نابرابری جنسیتی به میزان ۰,۰۰۲ واحد افزایش می‌یابد. در مقابل نیز نتایج جدول (۵)، برآوردی در گروه $IV(Fraser)$ ، که با حضور ابزارهای بنیاد فریزر است، مشابه نتایج با حضور شاخص‌های حکمرانی خوب می‌باشد.

همچنین با تفکیک اثر کشورها از نظر ادیان ملاحظه می‌شود که نتایج با اطمینان بالایی مؤید اثر مثبت و معنی‌دار شاخص پولشویی و نابرابری جنسیتی بر یکدیگر می‌باشند.

*مقادیر داخل پرانتز بیانگر سطح احتمال (prob) می‌باشند.

* حروف اختصاری معرف متغیرهای سیستمی می‌باشند: شاخص ادراک فسادمالی (CPI)، شاخص نابرابری جنسیتی (GII)

در دو جدول (۴) و (۵)، نتایج برآورد سیستم‌های شماره (۲) مربوط به شاخص نابرابری جنسیتی و شاخص پولشویی گزارش شده است. نتایج برآورد سیستم‌ها با گروه $IV(Governance)$ ، بیانگر رابطه‌ای مثبت و معنی‌دار بین شاخص‌های پولشویی و نابرابری جنسیتی است. به طوری که با

جدول ۴ ارتباط شاخص پولشویی و نابرابری جنسیتی در حضور ابزارهای حکمرانی خوب

متغیروابسته شاخص پولشویی				متغیر مستقل
کشورهای مسیحی	کشورهای اسلامی	کشورهای جهان	سایر کشورها	
۰,۸۸ (۰,۰۰)	۰,۹۱ (۰,۰۰)	۰,۸۶ (۰,۰۰)	۰,۹۳ (۰,۰۰)	AML (-2)
۰,۷۹ (۰,۰۰)	۰,۴۱ (۰,۰۰)	۰,۷۶ (۰,۰۰)	۰,۴۷ (۰,۰۰)	GII
۰,۴۴ (۰,۰۰)	۰,۳۶ (۰,۰۰)	۰,۵۴ (۰,۰۰)	۰,۲۹ (۰,۰۰)	عدد ثابت
۱,۰۷	۱,۰۷	۱,۱۱	۰,۸۲	D.W
متغیر وابسته، شاخص نابرابری جنسیتی				متغیر مستقل
کشورهای مسیحی	کشورهای اسلامی	کشورهای جهان	سایر کشورها	
۰,۹۹ (۰,۰۰)	۰,۹۶ (۰,۰۰)	۰,۹۸ (۰,۰۰)	۰,۹۷ (۰,۰۰)	GII (-2)
۰,۴۶ (۰,۰۳)	۰,۰۱ (۰,۰۰)	۰,۰۰۲ (۰,۰۰)	۰,۰۰۴ (۰,۰۰)	AML
-۰,۰۱ (۰,۰۰)	-۰,۰۴ (۰,۰۰)	-۰,۰۱ (۰,۰۰)	-۰,۰۲ (۰,۰۰)	عدد ثابت
۱,۲۵	۱,۱۱	۱,۱۹	۱,۰۳	D.W
۰,۲۵	۰,۳۵	۰,۲۵	۰,۵۰	J- statistic

منبع: محاسبات تحقیق

* حروف اختصاری معرف متغیرهای سیستمی می-باشند: شاخص پولشویی (AML)، شاخص نابرابری جنسیتی (GII)

*مقادیر داخل پرانتز بیانگر سطح احتمال (prob) می‌باشند.

جدول ۵ ارتباط شاخص پولشویی و نابرابری جنسیتی در حضور ابزارهای بنیاد فریزر

متغیر وابسته شاخص پولشویی				متغیر مستقل
کشورهای مسیحی	کشورهای اسلامی	کشورهای جهان	سایر کشورها	
۰,۸۹ (۰,۰۰)	۰,۹۰ (۰,۰۰)		۰,۹۲ (۰,۰۰)	AML (-2)
		۰,۷۹ (۰,۰۰)		AML (-3)
۰,۷۲ (۰,۰۰)	۰,۴۵ (۰,۰۰)	۱,۱۶ (۰,۰۰)	۰,۵۴ (۰,۰۰)	GII
۰,۳۵ (۰,۰۰)	۰,۳۸ (۰,۰۰)	۰,۷۸ (۰,۰۰)	۰,۳۰ (۰,۰۰)	عدد ثابت
۱,۰۷	۱,۰۷	۰,۷۵	۰,۸۲	D.W
متغیر وابسته، شاخص نابرابری جنسیتی				متغیر مستقل
کشورهای مسیحی	کشورهای اسلامی	کشورهای جهان	سایر کشورها	
۰,۹۹ (۰,۰۰)	۰,۹۶ (۰,۰۰)		۰,۹۷ (۰,۰۰)	GII (-2)
		۰,۹۷ (۰,۰۰)		GII (-3)
۰,۴۰ (۰,۰۱)	۰,۰۱ (۰,۰۰)	۰,۰۰۳ (۰,۰۰)	۰,۰۰۳ (۰,۰۰)	AML
-۰,۰۱ (۰,۰۰۲)	-۰,۰۴ (۰,۰۰)	-۰,۰۲ (۰,۰۰)	-۰,۰۲ (۰,۰۰)	عدد ثابت
۱,۲۵	۱,۱۱	۰,۹	۱,۰۳	D.W
۰,۲۱	۰,۳۰	۰,۲۴	۰,۴۷	J- statistic

منبع: محاسبات تحقیق

رفتار جنسیتی انسان‌ها در قالب نهاد دولت می‌باشد مبنی بر وجود رابطه بین شاخص فساد مالی، شاخص نابرابری جنسیتی و نقش نهاد دولت به عنوان حلقه اتصال این ارتباط، تأیید شده است. علاوه بر آن تحقیق حاضر بیانگر عدم حساسیت نتایج به انتخاب شاخص‌های فساد مالی، انتخاب ابزارهای نهادی معرف دولت و اثر کشورها از نظر ادیان می‌باشد.

۵ نتیجه‌گیری

مقاله حاضر با هدف تبیین رفتار جنسیتی انسانها در قالب نهاد دولت و ادیان با استفاده از رویکرد داده‌های تابلویی پویا به بررسی رابطه دوسویه شاخص فساد مالی و نابرابری جنسیتی با بهره‌گیری

*مقادیر داخل پرانتز بیانگر سطح احتمال (prob) می‌باشند.

* حروف اختصاری معرف متغیرهای سیستمی می‌باشند: شاخص پولشویی (AML)، شاخص نابرابری جنسیتی (GII)

در نتیجه برآوردهای سیستمی فوق می‌توان اذعان داشت که رابطه متغیرهای جنسیتی و فساد مالی قویاً تحت تأثیر نوع حاکمیت و عملکرد دولت، میزان توسعه فناوری اطلاعات، رشد اقتصادی و توسعه انسانی است، اما این ارتباط با توجه به اثر کشورها از نظر ادیان اسلام و مسیحیت بی‌تأثیر است. لذا هدف مقاله حاضر که در راستای تبیین

در خاتمه در راستای نتایج بدست آمده می‌توان اذعان داشت که ریشه‌ها و پیامدهای عارضه‌های همچون فسادمالی و نابرابری جنسیتی در سایه عملکرد نامناسب دولت‌ها به وقوع می‌پیوندند و با توجه به اینکه یکی از شاخص‌های مورد ارزیابی فساد مالی در مقاله حاضر، شاخص پولشویی بوده است لذا می‌توان گفت انضباط مالی و شفافیت مبادلات مالی و بانکی منجر به کاهش پولشویی و در نتیجه کاهش فساد مالی در حوزه مالی و بانکی خواهد شد. بنابراین اندازه بهینه دولت و تغییر در هدف‌گذاری تصمیم‌های اقتصادی با رویکرد بهبود شاخص‌های بخش عمومی و نهادهای مالی و تطابق با استانداردهای مالی و بانکی در جهت افزایش شفافیت، عاملی مهم در مهار عارضه‌های اجتماعی-اقتصادی و سیاسی است.

به منظور گسترش مطالعات آتی در این زمینه پیشنهاد می‌گردد با استفاده از سایر شاخص‌های شفافیت، جنسیت و ابزارهای نهادی حساسیت نتایج نسبت به انتخاب شاخص‌ها و ابزارها بررسی گردد.

از داده‌های آماری ۸۹ کشور جهان طی سال‌های ۲۰۰۸-۲۰۱۷ پرداخته است که انتخاب کشورها با توجه به دسترسی به اطلاعات آماری بوده است. در این راستا از شاخص ادراک فساد مالی، شاخص پولشویی و شاخص نابرابری جنسیتی استفاده شده است. نتایج حاکی از آن است که: اثر همزمان جنسیت بر فساد مالی اثبات شده است و به نوع ابزارها و شاخص‌های فساد مالی حساس نمی‌باشد. مقاله حاضر به منظور بررسی رابطه بین فساد مالی و جنسیت، عوامل نهادی از جمله عملکرد نهاد دولت را مسئله‌ای بسیار مهم‌تر از ویژگی‌های فردی یا جنسیتی دانسته و در این راستا به بررسی رابطه این دو متغیر در حضور نهاد دولت و ادیان پرداخته است. به طوری که در حضور نهاد دولت، با افزایش شفافیت اقتصادی، شاخص نابرابری جنسیتی کاهش می‌یابد. از طرفی با کاهش نابرابری جنسیتی، شفافیت اقتصادی افزایش می‌یابد. همچنین از دیگر نتایج مقاله حاضر بی‌تأثیری ادیان بر نتایج مورد بحث بوده است. در تمام سیستم‌های مورد بررسی آزمون سارگان مبنی بر معتبر بودن ابزارها تأیید شده است. بنابراین طبق نتایج می‌توان اذعان داشت که اهداف مقاله حاضر تأیید شده است.

فهرست منابع

- Azadeh Mansoreh, A. (2005). Awareness of gender inequality: A model for measuring knowledge of gender inequalities. *Journal of Women in Development and Politics*, (2), 51-73. (In Persian).
- Breen, M., Gillanders, R., McNulty, G., & Suzuki, A. (2017). Gender and corruption in business. *The Journal of Development Studies*, 53(9), 1486-1501.
- Delavallade, C. (2006). Corruption and distribution of public spending in developing countries. *Journal of Economics and Finance*, 30(2), 222-239.
- Dollar, D., Fisman, R., & Gatti, R. (2001). Are women really the "fairer" sex? Corruption and women in government. *Journal of Economic Behavior & Organization*, 46(4), 423-429.
- Eckel, C. C., & Füllbrunn, S. C. (2015). Thar she blows? Gender, competition, and bubbles in experimental asset markets. *American Economic Review*, 105(2), 906-920.
- Ene, C.M., Uzla, M. C., & Cristea, D. G. (2012). The economic impact of financial abuse, financial crime and money laundering. *Hyperion International Journal of Econophysics & New Economy*, 5(1), 147-158.
- Esarey, J., & Chirillo, G. (2013). "Fairer sex" or purity myth? Corruption, gender, and institutional context. *Politics & Gender*, 9(4), 361-389.
- Esarey, J., & Schwindt-Bayer, L. A. (2019). Estimating causal relationships between women's representation in government and corruption. *Comparative Political Studies*, 52(11), 1713-1741.
- Forgues Puccio, G. F., & Lauw, E. (2021). Gender inequality, corruption, and economic development. *Review of Development Economics*, 25(4), 2133-2156.
- Hayble Gomes, E. E. (2016). *The economic impact of deficient anti money laundering program to a multinational bank* (Publication No. 10164833) [Doctoral dissertation, Walden University]. ProQuest Dissertations and Theses Global.
- Karimi Petanlar, S., Babazadeh, M., & Hamidi, N. (2011). The effect of fiscal corruption on government tax revenues and expenditure: Case study of selected developing countries. *Journal of Economic Research and Policies*, 19(57), 157-170. (In Persian).
- Karimi, S., Gilak Hakim Abadi, M. T., & Nabati, Z. (2018). Financial corruption and women employment in selected countries. *Women Studies*, 8(22), 65-81. (In Persian).
- Keshtkar, M. (2010). Money laundering phenomenon, international measures and anti-money laundering solutions. *Central Bank of the Islamic Republic of Iran*, 1-41. (In Persian).
- La Porta, R., Lopez-de-Silanes, F., Shleifer, A., & Vishny, R. (1999). The quality of government. *The Journal of Law, Economics, and Organization*, 15(1), 222-279.
- North, C. M., Orman, W. H., & Gwin, C. R. (2013). Religion, corruption, and the rule of law. *Journal of Money, Credit and Banking*, 45(5), 757-779.
- Rivas, M. F. (2013). An experiment on corruption and gender. *Bulletin of Economic Research*, 65(1), 10-42.
- Samanta, S. K. (2011). Corruption, religion and economic performance in opec countries: An analysis. *International Journal of Economics, Management and Accounting*, 19(2).
- Samimi, A., & Hosseinmardi, H. (2011). Gender and corruption: Evidence from selected developing countries. *Middle*

- East Journal of Scientific Research, 9(6), 718-727.
- Shadabi, L. (2013). The impact of religion on corruption. *The Journal of Business Inquiry*, 12(1), 102-117.
- Tanzi, V. (1998). Corruption around the world: Causes, consequences, scope, and cures. *Staff Papers*, 45(4), 559-594.
- Treisman, D. (2000). The causes of corruption: a cross national study. *Journal of Public Economics*, 76(3), 399-457.

پیوست

جدول ۶ اسامی کشورهای مورد مطالعه

Christianity countries				
N = 55				
Austria	Botswana	Cyprus	Latvia	Paraguay
Armenia	Brazil	Lesotho	Poland	Zimbabwe
Australia	Bulgaria	Finland	Mexico	Romania
Croatia	Colombia	Kenya	Norway	Dominican Republic
Bolivia	Costa Rica	Ecuador	Panama	Trinidad And Tobago
Sweden	Philippines	Greece	Russia	Slovenia
Tanzania	Uganda	Guatemala	Canada	Uruguay
Italy	Ukraine	Ireland	Denmark	Zambia
Jamaica	Luxembourg	Lithuania	Serbia	El Salvador
Spain	Argentina	Belgium	Peru	Mozambique
Portugal	Switzerland	Malta	Germany	Malawi
Islamic Countries				
N = 20				
Albania	Mali	Senegal	Bahrain	Kazakhstan
Kuwait	Mauritania	Tunisia	Bangladesh	Azerbaijan
Pakistan	Morocco	Qatar	Indonesia	Burkina Faso
Jordan	Turkey	Algeria	Iran	United Arab Emirates
Other countries				
N = 14				
Israel	Sri Lanka	Estonia	Mauritius	Netherlands
Nepal	India	Japan	Vietnam	New Zealand
Cambodia	Thailand	Mongolia		Czech Republic
All of countries				
N = 89				
India	Serbia	Israel	Albania	Netherlands
Indonesia	Slovenia	Japan	Argentina	Luxembourg
Iran	Sri Lanka	Jordan	Armenia	Burkina Faso
Ireland	Sweden	Kenya	Australia	Costa Rica
Italy	Tanzania	Latvia	Austria	Russia
Jamaica	Tunisia	Lesotho	Azerbaijan	Mozambique
Denmark	Uganda	Mali	Belgium	Kazakhstan
Kuwait	Ukraine	Mauritania	Bolivia	New Zealand
Lithuania	Finland	Mexico	Botswana	Portugal

Uruguay	Greece	Morocco	Brazil	Qatar
Malawi	Vietnam	Thailand	Bulgaria	Senegal
Malta	Zambia	Nepal	Estonia	El Salvador
Mauritius	Zimbabwe	Germany	Cambodia	Guatemala
Mongolia	Algeria	Switzerland	Colombia	Romania
Pakistan	Bahrain	Norway	Ecuador	Spain
Peru	Bangladesh	Panama	Croatia	Paraguay
Philippines	Canada		Cyprus	Poland
Dominican Republic		Czech Republic		
Trinidad And Tobago		United Arab Emirates		